

Szanowni Państwo
Przewodniczący
oraz
Członkowie Komisji Bioetycznej

W związku z licznymi pytaniami, kierowanymi ze strony środowiska medycznego, pragnę zwrócić uwagę Szanownej Komisji na kwestię praw do użytkowania narzędzi o charakterze psychologicznym w badaniach naukowych.

Współczesne standardy naukowe, wymagają od badaczy prowadzenia badań spełniających odpowiednie kryteria metodologiczne. W konsekwencji pożądanym jest stosowanie standaryzowanych procedur badawczych.

Zalecane standardy jasno określają między innymi jakie kompetencje powinna posiadać osoba użytkująca narzędzia diagnostyczne (wykorzystywanych również w celach badawczych). Zasady te dotyczą między innymi użytkowania wszelkich metod i narzędzi służących diagnozie funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego, społecznego i osobowości.

W Polsce istnieje kilku wydawców tego rodzaju narzędzi. Spośród nich standaryzowane i zaadoptowane do polskich warunków testy wydają m.in. Pracownia Testów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz pracownia Testów Psychologicznych i Pedagogicznych PTPiP. Użytkowanie testów jest możliwe po wykupieniu licencji przez osoby o odpowiednich kompetencjach. W większości ich stosowanie oraz interpretacja wymaga posiadania specjalistycznej wiedzy psychologicznej, poświadczonej dyplomem ukończenia jednolitych studiów magisterskich w dziedzinie Psychologia. Część narzędzi może być użytkowana przez przedstawicieli nauk medycznych oraz innych profesjonalistów

Potrzeba badań odwołujących się do kontekstu biopsychospołecznego oraz rzetelnych i sprawdzonych danych wymaga w praktyce tworzenia interdyscyplinarnych zespołów badawczych, uwzględniających m.in. aktywny udział psychologów.

Pozwałam załączyć sobie aktualną listę narzędzi opublikowanych przez Pracownię Testów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Pracownię Testów Psychologicznych i Pedagogicznych PTPiP, wraz z określeniem praw do ich użytkowania przez przedstawicieli nauk medycznych, psychologicznych oraz innych profesjonalistów.

Ufam, że przesłane listy narzędzi diagnostycznych, wraz z określeniem prawa do ich użytkowania, ułatwią Państwu proces bioetycznej oceny projektów badawczych.

Łączę wyrazy szacunku
dr n. hum. Katarzyna Sitnik-Warchulska
Konsultant Wojewódzki
w dziedzinie Psychologii Klinicznej